

Osemletni fantek utonil. Osemletni Anton Žitko, po domače Štefinov Tonček, se je vozil v čolnici po Ljubljani. V Verdu pri Hrenovi turbini je zašel v vrtinec, čoln se je prevrnil in fantek je utonil.

Gostilna pogorela. V ljubljanski okolici v Zapušah je pogorela dne 11. avgusta znana gostilna »Pri slepem Janezu«, last g. Šusteriča. Škoda znaša 300 tisoč Din. Ogenj je nastal najbrž radi kratkega stika.

Primarij dr. Černič se je vrnil in spet redno ordinira v sanatoriju, Gosposka ulica 49 (tel. 23—58) od 11. do 12. in od 14. do 16. ure. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 10. ure. 840

Živinozdravnik Peter Škofič v Mariboru se je preselil iz banovinske palače v Strossmajerjevo ulico 31, telefon 2808. 862

*

• DOPISNIKOM IN INSERENTOM.

Radi praznika Vnebovzetja je bila ta številka »Gospodarja« tiskana v ponedeljek dne 14. avgusta.

Česar ne bo človek nikoli dosegel.

Sedajni človek, ki prejema skoro dnevno dokaz, kako preganja ena iznajdba drugo, kako izpodriva ena izboljšava drugo, sploh ne pripušča izraza »nemogoče«. Za njega je samo še vprašanje časa, dokler ne doseže tega, česar še danes ni. Pri pogledu na današnje iznajdbe se radi sklicujemo na minule dobe, v katerih je bilo marsikaj nemogoče, kar je postalo danes mogoče. Treba samo pomisliti na prve poskuse z železnico in zračno ladjo. Baš kar povedano se seve glasi povsem prepričujoče. Pri vsem ogromnem, kar je človek že dosegel, je vendar dobro, ako se spomnimo onih zaprek ter ovir, katerih ne bo mogoče nikoli premagati. Je zanimivo opazovati take pojave, ki bodo za človeka

za vso večnost nemogoči, ne oziraje se na to, kar vse še bo človek v bodočnosti na novo znašel ali zboljšal.

Da si bomo na jasnem, je treba najprej pribiti razliko med »nemogočim« in kar se »najbrž« ne bo zgodilo. Ta dva

pojma se tolikokrat zamenjata. Vožnja na mesec najbrž nikoli ne bo, po naših pojmih pa ni izključena ali nemogoča. Nemogoč je in bo obisk solnca zaradi strašne vročine, kateri bi ne moglo kljubovati nobeno zemeljsko bitje.

Samo

GAZELA

TERPENTINOVNO MILO

PERE PERILO ČISTO IN ZRAČNO

Uporaba avtomobilov pri drugokožcih.

Uporaba avtomobilov v pokrajinah, kjer prevladuje drugobarvno plemo, ali so celo izključno obljubene od drugokožcev, je zelo znatna. Seveda ni število avtomobilov v primeri s številom prebivalstva nikjer tako veliko kakor v Združenih ameriških državah, kjer odpade na vsakega petega prebivalca en avto; pač pa prekašajo tozadevno Nemčijo, kjer pride na vsakega 94. Nemca en avto, drugobarvne dežele. Nekatere vzhodne in vzhodno-južne evropske države ne pridejo, kar se tiče avtomobilskega prometa, niti v poštev. V Bolga-

Pavel Keller:

2. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

»Kot predstojnik urada,« je rekel, »se moraš za vse okrog sebe brigati.«

Sklenil sem, da mi bo dal ta mož poročila, v čemerkoli mi bo treba. Ustregel sem mu najprej s tem, da sem ga popeljal po svojih sobah in s tem nasitil njegovo očitno radovednost; z obžalovanjem pa sem moral spoznati, da je to, kar je videl, vplivalo na njegovo zaupljivost. Postal je redkobeseden in zbežan. Tisto malo udobnosti, kar jo imam, je spravilo preprostega moža v stisko. Tega pa celo nisem nameraval.

»Gospod Boltežar,« sem rekel, »veseli me, da sem vas spoznal. Saj želim živeti tukaj čisto samotno — kako dolgo, še ne vem — imeti hočem gozd, sicer pa sedeti v svoji hiši in pri svojih

knjigah. Toda sem in tja bi vendarle rad šel z doma — v družbo nekaj znancev. Tudi v gostilno bi rad tu in tam. Ali kaj zahajate v gostilno, gospod Boltežar?«

»Seveda — seveda — tudi v gostilno grem — redko sicer — toda primeri se le.«

»Ali igrate tudi skat?«

»Skat!«

Njegov obraz se je razjasnil.

»Seveda — seveda — prav rad celo — trdijo celo o meni, da dobro igram. Z vsemi mogočimi zvitostmi. Gospod Bernard tukaj — nadučitelj je v vasi — igra tudi prav prebrisano. V ostalem pa je edini izobraženec, ki kot tretji prihaja v poštev.«

»No, dobro! Morebiti bo gospodoma kdaj po volji. Zimski večeri so dolgi in gostilna spodaj v vasi je prav čedna. Poleti stanujejo v njej pač izletniki?«

»Seveda — prav čedna gostilna. Dve sestri gospodinji v njej. Eni je ime Emilija, drugi Amalija. Kličemo ju pa za Milčko in Malčko.

Večkrat slišimo o poskusih z raketa-mi. Vsak raketni poskus je za dnevno časopisje povod, da razgrinja pred ra-dovednim človeštvom več ali manj drz-ne načrte za bodočnost. Pred kratkemu je bilo čitati v listih, da ni več daleč tre-nutek, ko bo mogoče poslati brzopostilj-ke s pomočjo rakete iz Berlina v Nju-jork v petih minutah. Zakaj ne, bo po-vprašal čitatelj? Zgorajna trditev se ne zdi na prvi pogled tolikanj drzna in vendar vsebuje nekaj, kar bo za večno nemogoče. Naj odkrijejo znanstveniki kar-koli, naj iznajdejo nove pogonske sile, o katerih nimamo danes niti pojma, ali stvari, ki bodo napram sedanjim igrače; nikoli ne bo prifrčala raketa v 5 minu-tah iz Berlina v Njujork. V najboljšem slučaju bi rabila za polet na omenjeno razdaljo 15 minut, ali pa bi sploh nik-dar ne dosegla cilja. In zakaj ne? Nam vsem je znana privlačna sila zemlje. Te moči se ne more otresti nobeno telo na zemlji, v vodi ali v zraku. Privlačnost zemlje in hitrost telesa sta med seboj v gotovi zvezi. Ako bi prekoračila brzina gotove meje, potem bi bila premagana privlačnost zemlje. Največja brzina, do katere bi se lahko povzpelo zemeljsko telo, bi bila 8 km na sekundo. Ako na-obrnemo to hitrost na vzgled z raketo, bi to pomenilo, da bi bilo treba za raz-daljo Berlin—Njujork (7200 km) 15 mi-nut. Prelet te razdalje v petih minutah bi pomenil brzino 24 km na sekundo, kar pa je in bo nemogoče. Vzemimo, da bi uspelo, se povzpeli do hitrosti nad 8 km na sekundo, potem bi bilo tako le-teče telo rešeno zemeljske privlačnosti, ne bi sledilo pri poletu več krivulji zemlje, ampak bi sfrčalo ven v svetovni prostor in bi zatonilo nekje v neskonč-nosti. Nikoli pa bi ne moglo s tako br-zino leteče telo bodisi tudi raketa, do-seči pri izstrelu mu namenjenega cilja.

Že kuharica doseže pri kuhanju vro-čino 100 stopinj C in še več. Kovač in ključavničar prideta pri razbelenju že-leza ter jekla do 1000 stopinj C in pre-ko. Plavži poznajo vročine več tisoč stopinj C. V nikakoli primeri z vročino ni

Hmelj zopet nese!

Nekaj let so sicer hmeljarji imeli skr-bi, kaj bo s hmeljem, nekateri so ga kar začeli opuščati, toda zopet je prišel čas, da hmelj zelo dobro nese! Letos ponu-jajo zanj že prav lepe svote.

Samo dober hmelj ima dobre cene!

Kdor hoče za svoj hmelj dobiti dobre cene, mora znati s hmeljem pravilno ravnati. Posebno važno je obiranje, prebiranje in sušenje, kar se lahko vsak najbolj strokovno podučil iz knjige

»Hmeljarstvo«,

ki jo je napisal strokovnjak inž. Vinko Sadar. Naročite knjigo danes, vsaj 10-krat se vam bo že letos izplačala! Do-bite jo v vsaki knjigarni. Cena ji je 50 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

mraz. Temperature 100 stopinj C pod ničlo so že nekaj posebnega in se je mo-goče dokopati do njih v prostorih za poskuse. Vsak še nižji temperaturni pa-

dec zadene na težko premagljive težko-če. Najnižja ohladitev znaša okrog 272 stopinj C. Pri 273 stopinjah pod ničlo, torej še eno stopinjo nižje nego 272, leži takozvana absolutna ničla, temperatu-ra, ki vlada izven naše zemlje nekje v neskončnosti. In sedaj pride preseneče-nje: Nikoli ne bo mogoče doseči tempe-rature pod 273 stopinj C. Misel, da vsi bodoči rodovi ne bodo dosegli nižje tem-perature nego 273, se zdi nepoučenemu neverjetna. Vendar je to dejstvo, ki se ne da omajati. Da dokažemo našo sme-lo trditev, si moramo biti na jasnem o pojmih »toplota« in »mraz«. Toplota ni ničesar drugega kakor premikanje. Kar velja za človeka, da se ogreje s pregiba-njem, je veljavno tudi za druga telesa do najmanjših drobcev stvari, ki se ime-nujejo molekili in elektroni. Čim bolj se ti najmanjši deli telesa gibljejo, tem toplejše je telo. Nasprotno: Čim slabše je gibanje, tem bolj občutimo mraz. Pri 273 stopinjah pod ničlo je vsako giba-nje izključeno in s tem je ugasnjena vsaka iskrica toplote, stvar postane mrt-va. Več pa ni mogoče, ko popolnoma mirovati, nič storiti, več tudi stvar ne more in iz tega sledi dejstvo, da so niž-je temperature kot 273 stopinj C za vso večnost izključene.

Razmah katol. dijaške organizacije.

Črnogled človek vidi vse v temnih barvah ter izraža o sedanjem času in sedanjem človeštvu mrko in temno sodbo. Je res mnogo slabega na svetu, kar napolnjuje človeka z bridkostjo in skrbjo. So pa tudi lepi pojavi, ki so po-vod in osnova upanju in pričakovanju boljših časov. Tak pojav je prodiranje katoliške misli med izobraženstvo, zla-sti med vseučiliško mladino. Mladina,

in to najboljša med njo, se ne zadovo-ljuje z marksističnimi (komunistični-mi in socialističnimi) obljubami, tudi ne z nacionalističnimi frazami, marveč se v vedno večjem številu zateka k vre-lcu resnice, pravice, sreče in miru, in to je katolicizem. Katoliško gibanje med vseučiliško mladino dobiva vedno večji razmah.

V Španiji so katoliške dijaške orga-nizacije najštevilnejše med vsemi. Ka-toliški španski dijaki stoje v prvih boj-nih vrstah zoper brezversko framason-stvo in brezbožni marksizem. Kjer je treba, vselej in povsod nastopajo v jav-nosti kot prvohoritelji za verske sveti-nje španskega naroda ter za svobodo in pravice katoliške Cerkve. Južno-ameriška zveza katoliških dijakov je

Kadar mi je vseeno, katera pride, pokličem Mulčko.

Smejal se je svoji šali in mi pri slovesu srčno in krepko stisnil roko.

Ko je odšel, me je Tim gledal molče, pa z očitkom.

»Ali je to naša nova družba?«

Tudi sam sem imel v srcu dvojna čuvstva, sklenil pa sem, da bom živel s prebivalci v goz-du, dokler bom prebival v njem, v sporazum-nosti.

Včeraj torej je bil prvi večer pri skatu. Go-stilna se imenuje »Pri grozdu«. Zakaj, ne vem; kajti v vsej tej visoki dolini med gozdovi nikjer ni trte. Obe gostilničarki, Milčka in Malčka, sta brhki deklici, dvojčki in čudovito si podobni. Ker imata obe enako prečo in enako spletene lase, obe enak glas, isto hojo, se čisto enako oblačita, ne morem razumeti, kako bi ju mogel kdo ločiti.

Nadučitelj mi je pripovedoval, da sta si bili kot otroka tako podobni, da ju tudi starši niso

mogli ločiti. Zato so Milčki takoj po rojstvu privezali okrog vratu rdeč, Malčki pa moder trak. Nekoč pa, ko sta imela otroka nekako dve leti, sta obe obenem izgubili trakova in tedaj je bilo težko dognati, katera je bila Milčka in ka-tera Malčka, posebno še zato, ker sta otroka na vprašanje, kako je kateri ime, odgovarjali s čisto enako donečim tuljenjem. Tedaj je gostilničar »Pri grozdu« očetovsko razsodil: »Ta je Malčka, ta pa Milčka. In hitro jima privežite nova tra-kova! In kar sem rekel sedaj, pri tem ostane!« Bog daj, da bi se gostilničar ne bi bil zmotil in da se bo vjemalo to s krstnim listom.

Nadučitelj je tudi povedal, da jih ne loči, čeprav ju je imel v šoli in ju ima sedaj vedno pred očmi.

Gospod Boltežar se je perogljivo zasmel.

»To pride od tod, dragi moj, ker nimate pra-vega pogleda, ker takorekoč ne znate preceniti! Jaz vselej vem, katera sester je. Toda to je moja skrivnost.«

»Da,« se je oglasila ena izmed sester, ki nam je ravno prinesla piva; »ta skrivnost pa je čisto

riji odpade na 1500 prebivalcev en avto, na Litvanskem na 1100 prebivalcev 1 avto. Na Japonskem je uporaba avtomobila dvakrat ta-ko velika kakor na Bolgarskem in Litvan-skem. Na Japonskem pride na vsakega 700. prebivalca en avto. V Havaj, ki posedja 48 ti-soč avtomobilov, od katerih je četrti del tovornih, pride že na vsakega 7. prebivalca avto, v Novi Zelandiji na vsakega 8. človeka. Avstralija posedja 570 tisoč avtomobilov in tam ima vsak 11. pre-bivalec avto. Daleč ta-ko ni razširjen avto-mobil v Afriki in po Aziji, ki pa posedata precej dobre železniške zveze. Egipt ima 31.000

hotela imeti letos svoj občni zbor v mestu Limi v državi Peru. Ker sovražni odnosi med južno-ameriškimi državami niso ugodni za miroljubno študentovsko zborovanje, se bo nameravani občni zbor katoliške dijaške zveze vršil o priliki svetloletnega romanja 12. oktobra v Rimu, središču krščanstva. V Luksemburgu se je od 5. do 11. avgusta vršil občni zbor velike katoliške študentovske organizacije, ki nosi naslov Pax romana (Rimski mir) in ki je v njej včlanjenih preko 50.000 katoliških študentov. Na tem zborovanju so tudi bili navzoči zastopniki katoliških slovenskih in hrvatskih akademikov. V državi Chile v južni Ameriki vodijo katoliški dijaki zmagovito borbo zoper liberalne in marksistične elemente. Na vseučilišču v Valparaisu je pri volitvi predsednika študentovskega stanovskega društva zmagal katoliški kandidat proti združenim liberalcem in marksistom. Letos so katoliški dijaki v tej državi izdali poseben oklic na javnost, v katerem odločno opredeljujejo svoje katoliško stališče v vseh važnih vprašanjih javnega življenja. Ne raste pa samo v posameznih državah število katoliško organiziranih dijakov, marveč v društvih samih raste katoliški duh. Poljsko dijaško društvo »Preporoda« je letos v velikonočnem času razvilo živahno agitacijo med študenti za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Uspeh je bil ta: 8000 študentov je prejelo sv. obhajilo. Belgijski katoliški študenti, ki so organizirani v 23 društvih, so ustanovili posebno društvo za podpiranje katoliških misijonov. To društvo je doseglo velike zasluge za razvoj katoliške misijonske misli med mladino in za pospeševanje misijonov v belgijskem Kongu.

*

MOŽEM IN FANTOM IZ DEKANJE LAŠKOI

Možje in fantje iz laške dekanije, na shod k Sv. Mihaelu nad Laškimi zadnjo nedeljo dne 27. avgusta! To nedeljo priredi prav za vas Apostolstvo fantov in mož proslavo 1900letnice

našega odrešenja na križu. Pridite vsi, noben naj ne izostane! Sprčajte, da je vam beseda križa velika sveta stvar, vredna najvišjih žrtvi! Shod se vrši po sledečem sporedu: ob pol devetih pridiga v cerkvi, slovesna sv. maša, po sv. maši zunaj cerkve zborovanje, govor č. g. dr. Hohnjeca, sklep v cerkvi z litanijami, zahvalno pesmijo in posvetitvijo božjemu Srcu. V cerkvi govori g. Ratej iz Trbovelj.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo iz St. Andraža pri Velenju priredi v nedeljo dne 20. avgusta, ob treh popoldne v dvorani g. Pong-Turnška (Prosvetni dom) tridejansko dramo »Dva bregova«. Snov drame je zajeta iz življenja beračev ter je vseskozi zanimiva. Med odmorom svira tamburaški zbor iz St. Andraža. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din. K obilni udeležbi uljudno vabljeni! Bog živiti!

Petrovče pri Celju. Fantovski zlet na Uršlo goro dne 6. in 7. avgusta t. l. je v nas fantih zapustil neizbrisne spomine. Združeval je koristno s prijetnim. V nedeljo zvečer so bile večernice in fantovski sestanek, na katerem smo zopet pozivili v sebi Marijanskega, družinskega duha, saj je naša fantovska kongregacija širom sveta kakor ena familija, kjer vlada ljubezen in bratstvo. Po sestanku je sledil pristen družabni večer, kjer so nam ob zdravi

Ptuj in ptujska okolica — pozor na 3. september!

Ta dan se vrši zvečer od pol sedmih v ptujski stolni cerkvi

velik cerkveni koncert v proslavo 1900letnice Kristusove smrti.

Slovensko pevsko društvo »Maribor« izvaja s pomočjo vojaške in civilne godbe ter solistov znameniti Haydnov oratorij

»Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«.

Oskrbite si pravočasno vstopnice v predprodaji pri Kmečki posojilnici in v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Ptuj.

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

Informirajte se o ugodnih cenah našega izborna izbranega modno-manufakturnega blaga! — Ugodni položaj našega trgovskega lokala na eni najprometnejših celjskih ulic nam omogoča živahno kučijo, hitro in stalno menjavanje blaga ter vam zato lahko vsak čas zaupno postrežemo s svežim in modernim manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah. Da izkoristite to ugodno priliko, Vas vabi

809

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

809

zabavi in petju lepih pesmi le prehitro minule večerne urice. Radi bi se kramljali med seboj, pa bilo je treba iti k počitku. Ponedeljek zjutraj je bila sv. maša in skupno sv. obhajilo vseh zletnikov. V nagovoru nam je voditelj utrjeval zavest, da vodi pot na goro Tabor poveljanja le čez Oljsko goro trpljenja za versko prepričanje in čez Uršlo goro samoposvečenja in krepostnega fantovskega življenja. Težko nam je bilo opoldan slovo od Uršle gore, radi bi še bili ostali, toda delo nas je klicalo nazaj v dolino. V srcih vseh pa se je porodil sklep, da drugo leto zopet poromamo na našo priljubljeno Uršlo goro, da obnovimo zvestobo do svoje duhovne Matere in fantovske ideale. Naj se uresniči voditeljev namen pri sv. maši, ki jo je daroval za nas, da bi božje Srce utrjevalo vez ljubezni med ljudstvom in duhovnikom. Cerkevemu ključarju župnije Razbor pa v globoki hvaležnosti za prijazno pogostitev in postrežbo kličemo na svidenje drugo leto!

*

Ali si že obnovil naročnino?

avtomobilov in pride avto na vsakega 480. prebivalca, v Alžirju na vsakega 119. prebivalca, v južno-afriški uniji že na vsakega 51. človeka en avtomobil. Na otoku Kuba posedajo drugokotični 40.000 avtomobilov, v južno-ameriški državi Peru 14.300, v Urugvaju 46 tisoč, tako da ima vsak 40ti avto. V Aziji posedajo Japonska 96.000 avtomobilov, od teh je ena tretjina tovornih. V angleški Indiji odpade na vsakega 1987. prebivalca en avtomobil, v nizozemski Indiji pa na 689. Na Filipinskem otočju posedajo avto vsak 326. prebivalec. Treba še povdariti, da se je razmnožil avtomobil pri drugo-

preprosta. Jaz imam zlat podočnik, Malčka ga pa nima. In gospod Boltežar pazi na to, če katera govori in zazeja, in potem vé.

Tako je bil širokoustnež razkrinkan.

Prijetno je »Pri grozdu«. Tu je prav ljubka sobica za boljše ljudi, obita z lesom. Po stenah vise štiri podobe, tri pokrajine in en portret. Ta ima napis »Milčka in Malčka«. Na portretu je le en obraz, in ta je lahko ena ali druga izmed sester. Mislím, da sta obe menjaje se sedeli kot model, kakor je že bilo, katera je pač imela kaj časa.

Portret in pokrajine so izvirna dela, vse podobe so od istega slikarja, naslikane z dobrim znanjem.

Zopet je bil nadučitelj tisti, ki mi je podobe pojasnil.

»Podobe je naslikal Anton Močilnik. To je mlad umetnik, ki živi večinoma na tujem, večkrat pa prihaja tudi semkaj.«

»Sin mojega gospodarja,« je pristavil in objasnili Boltežar. »Pravijo, da je zelo nadarjen. Njegov oče, grajščak, je hudo nasprotno, da bi

sin bil slikar, in imel je prav. Meni te packarije kar nič niso všeč.«

Milčka se je opravičevala: »Nisva mogli drugače, ker je pač sin našega milostljivega gospoda.«

»Draga gospodična,« sem odvrnil, »podobe so dobre in portret je kar srčkan.«

Zasmejala se je.

»Ali sem taka? O Bog, o Bog! Potem je gotovo Malčka, ona je večkrat sedela za model kakor pa jaz.«

Prijetno je »Pri grozdu« —

In nato smo pričeli s skatom. Gospod Boltežar, nadučitelj in jaz. To igro imam jaz za isto kot hojo v gledališče. Vsak dan — strašno! Od časa do časa pa — prav rad.

Izgubljal sem zaporedoma. Moji soigralci so bili veliko močnejši. Gospod Boltežar je zgled dobrega, toda nervoznega igralca. Če sem kot njegov nasprotnik pri igri napravil napako, zaradi česar je igro dobil, se je dobrodušno smejal in me tolažil: »No, napake, ki jih človek ne naredi, so zgrešile svoj namen!« Če sem pa kot

Velikonedeljska dekanija!

Dne 3. septembra imaš dekanjsko proslavo 1900letnice Kristusove smrti s sledečim sporedom:

Dopoldne ob devetih pridiga in sv. maša v cerkvi in zunaj cerkve v Veliki Nedelji. Po službi božji procesija z Najsvetejšim in posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

Popoldne ob dveh v župni cerkvi pri Veliki Nedelji velik cerkven koncert, pri katerem izvaja Slovensko pevsko društvo »Maribor« s sodelovanjem vojaške in civilne godbe kot štirih solistov oratorij »Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«. Za pokritje stroškov za koncert se popoldne pobira mala vstopnina. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri župnem uradu Velika Nedelja ter pred koncertom pri cerkvi. Kot vsepovsod bo gotovo posebno še velikonedeljska dekanija slovesno in z veliko udeležbo proslavila jubilej našega Odrešenja.

Pogreb katoliškega Kitajca.

Piše s. Ksaverija Pirc iz Svatova na Kitajskem v Katoliških Misijonih.)

Imeli smo pogreb, kakršnega naši kristjani še niso videli. Pokopali smo g. Petra Li-ja, premožnega trgovca iz Singapurja. Gospod Li je bil rodом iz Poh-ne-ja, krščanske vasi svatovskega vikariata. Po dovršenih srednješolskih študijah je otvoril s svojimi brati več trgovin v Singapurju. Kmalu je močno obogatel, a ostal kljub temu globokoveren in pobožen. Ko je čutil, da bo sušica skoro dovršila svoje delo v ubogih pljučih, se je vrnil z ženo in mlajšimi otroki na Kitajsko, da leže v rodni zemlji k večnemu počitku. Tako delajo Kitajci vsepovsod. Iz Amerike, Jave, Malajske,

Bornea, od povsod se vračajo umirat domov, če le morejo in jih smrt ne prehití v tujini, zapuščajo ogromne svote, da se jim truplo pripelje v domovino. V svoji zadnji bolezni se je g. Li nastanil v eni izmed svojih hiš v Svatovu in tukaj smo ga videli pristopati sleherni dan k mizi Gospodovi, dokler, 14 dni pred smrtjo ni mogel več zapustiti postelje. Umrl je na prvi petek dne 3. februarja z blaženim nasmehom, rekoč: »V nebesa grem.«

Ker ni nihče pričakoval tako hitrega konca, so določili pogreb za 16. februar, da bodo imeli mnogoštevilni sorodniki od vseh strani čas dospeti. V misijonski cerkvi smo imeli tiste dni vsako jutro slovesno zadušnico za pokoj njegovi duši. Prejeli smo tiskano obvestilo o njegovi smrti, ki je obenem njegov življenjepis in rodovnik. Naštete so vse čednosti, vrline, odlike in dobra dela umrlega, kakor tudi vsi bližnji in daljni so-

rodniki, natančno po redu in vrsti. Nikjer pa ni omenjena žena, ne hčere, ne snaha, ne svakinje. Žena na Kitajskem še vedno nima mesta v uradnih rečeh. Da je evropsko naobražena, to starodavnih obredov in navad prav nič ne izpremeni. Te so nedotakljivo svete vsakemu Kitajcu.

Truplo, bogato odeto v izbrano težko svilu, so položili v krsto iz debelih debel drevesa tik (dragocen trd les, ki raste v Siamu in se izvažajo po vsem svetu). Čez in čez je bila popisana z izrekli sv. pisma v velikih rdečih in zelenih znakih. Kitajske krste so tako izborno izdelane in tako skrbno zaprte, da mrtvec ostane brez vsakega vnanjega sledu trohnohe lahko po cele mesece v domači hiši.

Ker je bil g. Li velik dobrotnik svatovske misijonske postaje, se je pogreba udeležila tudi naša šola in celo štiri redovnice, kar je nekaj zelo redkega.

Manevri angleške konjenice ob izlivu reke Temze.

njegov tovariš ustrelil kozla, se je razburil, in le spoštovanje, ki ga je imel do mene novince, ga je zadrževalo, da ni bil surov z menoj. Njegove kritične opombe pa so postajale vedno bolj jasne. Najprej je rekel le: »Lahko bi igrali tudi drugače!« — Nato: »No, da, človek večkrat poseže v prazno!« — Nato: »Grom in strela! Grom in strela!« — Nato: »Toda, prosim vas!« — Nato: »Preklete, sedaj mi izbiže desetico!« — Nazadnje: »Toda, gospod Hubert, pazite no vendar!«

»Ne znam bolj!«

»Da, toda saj sem vam rekel: potegnite vedno dolgo barvo! Na vsak način dolgo barvo! Tisti, ki trdi, da igralcu kratko, nasprotniku pa dolgo barvo, so morebiti čisto dobri ljudje, o skatu pa nimajo nobenega pojma. Kajti, pogledajte, ali drži dolga, potem je nasprotnik izgubil; če pa ne drži, ima trumf premalo. V vsakem naključju je torej le v prid.«

Ko bi bil opazoval to moj sluga Tim — o gorjé! Jaz pa sem potrpel. Zakaj pa naj se hudežem nad gospodom Boltežarjem?

Prišli smo tudi na čisto nov pogovor.

Boltežar je odložil karte in rekel:

»Skat je pravzaprav res demokratična igra; kajti kralji v njej nimajo veliko govoriti.«

»To je dobro pripomnjeno!« sem vljudno pristavil. Tudi nadučitelj je pograbil misel. Menil je:

»Potem bi asi morali biti veleposestniki; kajti največ štejejo.«

S temi besedami se je hudo zameril Boltežarju; ta je bil namreč agrarec do dna duše.

»Seveda — seveda: že zopet poljedelstvo — če mu je le mogoče priti kje do živega, čeprav samo s strupeno opazko! Da veleposestniki največ štejejo? Pač mislite denarja? To se vam zdi! Le povprašajte vendar, koliko štejejo lastniki premogokopov, gospodje tovarnarji, predvsem pa judje, potem boste vedeli, kdo so asi.«

»Saj ste vendar vi povedali to primero,« je odvrnil nadučitelj.

Dalje sledi.

kočih izredno naglo. Seveda nudijo v drugokoznih deželah potniku še danes pravi Babilon prometnih sredstev, kakor: volovsko vprego, kamelske karavane, nosače in avtomobile.

==

Tako je.

Župnik (nekemu faranu, ki je zelo pil): »Se li ne sramujete biti vedno pijani, saj še živina ve, kedaj ima zadosti in pusti vodo.«

Pijanec: »Da, gospod župnik, z vodo je pa vse drugače; kajti tudi jaz vem, kedaj da imam zadosti — če pijem vodo!«

==

Inserirajte!

hotela imeti letos svoj občni zbor v mestu Limi v državi Peru. Ker sovražni odnosi med južno-ameriškimi državami niso ugodni za miroljubno študentovsko zborovanje, se bo nameravani občni zbor katoliške dijaške zveze vršil o priliki svetloletnega romanja 12. oktobra v Rimu, središču krščanstva. V Luksemburgu se je od 5. do 11. avgusta vršil občni zbor velike katoliške študentovske organizacije, ki nosi naslov Pax romana (Rimski mir) in ki je v njej včlanjenih preko 50.000 katoliških študentov. Na tem zborovanju so tudi bili navzoči zastopniki katoliških slovenskih in hrvatskih akademikov. V državi Chile v južni Ameriki vodijo katoliški dijaki zmagovito borbo zoper liberalne in marksistične elemente. Na vseučilišču v Valparaisu je pri volitvi predsednika študentovskega stanovskega društva zmagal katoliški kandidat proti združenim liberalcem in marksistom. Letos so katoliški dijaki v tej državi izdali poseben oklic na javnost, v katerem odločno opredeljujejo svoje katoliško stališče v vseh važnih vprašanjih javnega življenja. Ne raste pa samo v posameznih državah število katoliško organiziranih dijakov, marveč v društvih samih raste katoliški duh. Poljsko dijaško društvo »Preporoda« je letos v velikonočnem času razvilo živahno agitacijo med študenti za izpolnitev velikonočne dolžnosti. Uspeh je bil ta: 8000 študentov je prejelo sv. obhajilo. Belgijski katoliški študenti, ki so organizirani v 23 društvih, so ustanovili posebno društvo za podpiranje katoliških misijonov. To društvo je doseglo velike zasluge za razvoj katoliške misijonske misli med mladino in za pospeševanje misijonov v belgijskem Kongu.

*

MOŽEM IN FANTOM IZ DEKANJE LAŠKOI

Možje in fantje iz laške dekanije, na shod k Sv. Mihaelu nad Laškim zadnjo nedeljo dne 27. avgusta! To nedeljo priredi prav za vas Apostolstvo fantov in mož proslavo 1900letnice

našega odrešenja na križu. Pridite vsi, noben naj ne izostane! Sprčajte, da je vam beseda križa velika sveta stvar, vredna najvišjih žrtvi! Shod se vrši po sledečem sporedu: ob pol devetih pridiga v cerkvi, slovesna sv. maša, po sv. maši zunaj cerkve zborovanje, govor č. g. dr. Hohnjeca, sklep v cerkvi z litanijami, zahvalno pesmijo in posvetitvijo božjemu Srcu. V cerkvi govori g. Ratej iz Trbovelj.

Polzela. Katoliško prosvetno društvo iz St. Andraža pri Velenju priredi v nedeljo dne 20. avgusta, ob treh popoldne v dvorani g. Pong-Turnška (Prosvetni dom) tridejansko dramo »Dva bregova«. Snov drame je zajeta iz življenja beračev ter je vseskozi zanimiva. Med odmorji svira tamburaški zbor iz St. Andraža. Vstopnina znaša: sedeži 5 Din, stojišča 3 Din. K obilni udeležbi uljudno vabljeni! Bog živiti!

Petrovče pri Celju. Fantovski zlet na Uršlo goro dne 6. in 7. avgusta t. l. je v nas fantih zapustil neizbrisne spomine. Združeval je koristno s prijetnim. V nedeljo zvečer so bile večernice in fantovski sestanek, na katerem smo zopet poživili v sebi Marijanskega, družinskega duha, saj je naša fantovska kongregacija širom sveta kakor ena familija, kjer vlada ljubezen in bratstvo. Po sestanku je sledil pristen družabni večer, kjer so nam ob zdravi

Ptuj in ptujska okolica — pozor na 3. september!

Ta dan se vrši zvečer od pol sedmih v ptujski stolni cerkvi

velik cerkveni koncert v proslavo 1900letnice Kristusove smrti.

Slovensko pevsko društvo »Maribor« izvaja s pomočjo vojaške in civilne godbe ter solistov znameniti Haydnov oratorij

»Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«.

Oskrbite si pravočasno vstopnice v predprodaji pri Kmečki posojilnici in v prodajalni Katoliškega tiskovnega društva v Ptuju.

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

Informirajte se o ugodnih cenah našega izborna izbranega modno-manufakturnega blaga! — Ugodni položaj našega trgovskega lokala na eni najprometnejših celjskih ulic nam omogoča živahno kučijo, hitro in stalno menjavanje blaga ter vam zato lahko vsaki čas zaupno postrežemo s svežim in modernim manufakturnim blagom po konkurenčnih cenah. Da izkoristite to ugodno priliko, Vas vabi

809

Valentin Hladin, Celje,

Prešernova ulica 14.

809

zabavi in petju lepih pesmi le prehitro minule večerne urice. Radi bi se kramljali med seboj, pa bilo je treba iti k počitku. Ponedeljek zjutraj je bila sv. maša in skupno sv. obhajilo vseh zletnikov. V nagovoru nam je voditelj utrjeval zavest, da vodi pot na goro Tabor poveljanja le čez Oljsko goro trpljenja za versko prepričanje in čez Uršlo goro samoposvečenja in krepostnega fantovskega življenja. Težko nam je bilo opoldan slovo od Uršle gore, radi bi še bili ostali, toda delo nas je klicalo nazaj v dolino. V srcih vseh pa se je porodil sklep, da drugo leto zopet poromamo na našo priljubljeno Uršlo goro, da obnovimo zvestobo do svoje duhovne Matere in fantovske ideale. Naj se uresniči voditeljev namen pri sv. maši, ki jo je daroval za nas, da bi božje Srce utrjevalo vez ljubezni med ljudstvom in duhovnikom. Cerkevemu ključarju župnije Razbor pa v globoki hvaležnosti za prijazno pogostitev in postrežbo kličemo na svidenje drugo leto!

*

Ali si že obnovil naročnino?

avtomobilov in pride avto na vsakega 480. prebivalca, v Alžirju na vsakega 119. prebivalca, v južno-afriški uniji že na vsakega 51. človeka en avtomobil. Na otoku Kuba posedajo drugokotični 40.000 avtomobilov, v južno-ameriški državi Peru 14.300, v Urugvaju 46 tisoč, tako da ima vsak 40ti avto. V Aziji posedajo Japonska 96.000 avtomobilov, od teh je ena tretjina tovornih. V angleški Indiji odpade na vsakega 1987. prebivalca en avtomobil, v nizozemski Indiji pa na 689. Na Filipinskem otočju posedajo avto vsak 326. prebivalec. Treba še povdariti, da se je razmnožil avtomobil pri drugo-

preprosta. Jaz imam zlat podočnik, Malčka ga pa nima. In gospod Boltežar pazi na to, če katera govori in zazeha, in potem vé.

Tako je bil širokoustnež razkrinkan.

Prijetno je »Pri grozdu«. Tu je prav ljubka sobica za boljše ljudi, obita z lesom. Po stenah vise štiri podobe, tri pokrajine in en portret. Ta ima napis »Milčka in Malčka«. Na portretu je le en obraz, in ta je lahko ena ali druga izmed sester. Mislim, da sta obe menjaje se sedeli kot model, kakor je že bilo, katera je pač imela kaj časa.

Portret in pokrajine so izvirna dela, vse podobe so od istega slikarja, naslikane z dobrim znanjem.

Zopet je bil nadučitelj tisti, ki mi je podobe pojasnil.

»Podobe je naslikal Anton Močilnik. To je mlad umetnik, ki živi večinoma na tujem, večkrat pa prihaja tudi semkaj.«

»Sin mojega gospodarja,« je pristavil in objasn timer Boltežar. »Pravijo, da je zelo nadarjen. Njegov oče, grajščak, je hudo nasprotno, da bi

sin bil slikar, in imel je prav. Meni te packarije kar nič niso všeč.«

Milčka se je opravičevala: »Nisva mogli drugače, ker je pač sin našega milostljivega gospoda.«

»Draga gospodična,« sem odvrnil, »podobe so dobre in portret je kar srčkan.«

Zasmejala se je.

»Ali sem taka? O Bog, o Bog! Potem je gotovo Malčka, ona je večkrat sedela za model kakor pa jaz.«

Prijetno je »Pri grozdu« —

In nato smo pričeli s skatom. Gospod Boltežar, nadučitelj in jaz. To igro imam jaz za isto kot hojo v gledališče. Vsak dan — strašno! Od časa do časa pa — prav rad.

Izgubljal sem zaporedoma. Moji soigralci so bili veliko močnejši. Gospod Boltežar je zgled dobrega, toda nervoznega igralca. Če sem kot njegov nasprotnik pri igri napravil napako, zaradi česar je igro dobil, se je dobrodušno smejal in me tolažil: »No, napake, ki jih človek ne naredi, so zgrešile svoj namen!« Če sem pa kot

Velikonedeljska dekanija!

Dne 3. septembra imaš dekanijsko proslavo 1900letnice Kristusove smrti s sledečim sporedom:

Dopoldne ob devetih pridiga in sv. maša v cerkvi in zunaj cerkve v Veliki Nedelji. Po službi božji procesija z Najsvetejšim in posvetitev presv. Srcu Jezusovemu.

Popoldne ob dveh v župni cerkvi pri Veliki Nedelji velik cerkven koncert, pri katerem izvaja Slovensko pevsko društvo »Maribor« s sodelovanjem vojaške in civilne godbe kot štirih solistov oratorij »Sedem zadnjih besed Jezusovih na križu«. Za pokritje stroškov za koncert se popoldne pobira mala vstopnina. Vstopnice se dobijo v predprodaji pri župnem uradu Velika Nedelja ter pred koncertom pri cerkvi. Kot vsepovsod bo gotovo posebno še velikonedeljska dekanija slovesno in z veliko udeležbo proslavila jubilej našega Odrešenja.

Pogreb katoliškega Kitajca.

Piše s. Ksaverija Pirc iz Svatova na Kitajskem v Katoliških Misijonih.)

Imeli smo pogreb, kakršnega naši kristjani še niso videli. Pokopali smo g. Petra Li-ja, premožnega trgovca iz Singapurja. Gospod Li je bil rodом iz Poh-ne-ja, krščanske vasi svatovskega vikariata. Po dovršenih srednješolskih študijah je otvoril s svojimi brati več trgovin v Singapurju. Kmalu je močno obogatel, a ostal kljub temu globokoveren in pobožen. Ko je čutil, da bo sušica skoro dovršila svoje delo v ubogih pljučih, se je vrnil z ženo in mlajšimi otroki na Kitajsko, da leže v rodni zemlji k večnemu počitku. Tako delajo Kitajci vsepovsod. Iz Amerike, Jave, Malajske,

Bornea, od povsod se vračajo umirat domov, če le morejo in jih smrt ne prehití v tujini, zapuščajo ogromne svote, da se jim truplo pripelje v domovino. V svoji zadnji bolezni se je g. Li nastanil v eni izmed svojih hiš v Svatovu in tukaj smo ga videli pristopati sleherni dan k mizi Gospodovi, dokler, 14 dni pred smrtjo ni mogel več zapustiti postelje. Umrl je na prvi petek dne 3. februarja z blaženim nasmehom, rekoč: »V nebesa grem.«

Ker ni nihče pričakoval tako hitrega konca, so določili pogreb za 16. februar, da bodo imeli mnogoštevilni sorodniki od vseh strani čas dospeti. V misijonski cerkvi smo imeli tiste dni vsako jutro slovesno zadušnico za pokoj njegovi duši. Prejeli smo tiskano obvestilo o njegovi smrti, ki je obenem njegov življenjepis in rodovnik. Naštete so vse čednosti, vrline, odlike in dobra dela umrlega, kakor tudi vsi bližnji in daljni so-

rodniki, natančno po redu in vrsti. Nikjer pa ni omenjena žena, ne hčere, ne snaha, ne svakinje. Žena na Kitajskem še vedno nima mesta v uradnih rečeh. Da je evropsko naobražena, to starodavnih obredov in navad prav nič ne izpremeni. Te so nedotakljivo svete vsakemu Kitajcu.

Truplo, bogato odeto v izbrano težko svilo, so položili v krsto iz debelih debel drevesa tik (dragocen trd les, ki raste v Siamu in se izvažajo po vsem svetu). Čez in čez je bila popisana z izrekli sv. pisma v velikih rdečih in zelenih znakih. Kitajske krste so tako izborno izdelane in tako skrbno zaprte, da mrtvec ostane brez vsakega vnanjega sledu trohnohe lahko po cele mesece v domači hiši.

Ker je bil g. Li velik dobrotnik svatovske misijonske postaje, se je pogreba udeležila tudi naša šola in celo štiri redovnice, kar je nekaj zelo redkega.

Manevri angleške konjenice ob izlivu reke Temze.

njegov tovariš ustrelil kozla, se je razburil, in le spoštovanje, ki ga je imel do mene novince, ga je zadrževalo, da ni bil surov z menoj. Njegove kritične opombe pa so postajale vedno bolj jasne. Najprej je rekel le: »Lahko bi igrali tudi drugače!« — Nato: »No, da, človek večkrat poseže v prazno!« — Nato: »Grom in strela! Grom in strela!« — Nato: »Toda, prosim vas!« — Nato: »Preklete, sedaj mi izbiže desetico!« — Nazadnje: »Toda, gospod Hubert, pazite no vendar!«

»Ne znam bolje!«

»Da, toda saj sem vam rekel: potegnite vedno dolgo barvo! Na vsak način dolgo barvo! Tisti, ki trdi, da igralcu kratko, nasprotniku pa dolgo barvo, so morebiti čisto dobri ljudje, o skatu pa nimajo nobenega pojma. Kajti, pogledajte, ali drži dolga, potem je nasprotnik izgubil; če pa ne drži, ima trumf premalo. V vsakem naključju je torej le v prid.«

Ko bi bil opazoval to moj sluga Tim — o gorjé! Jaz pa sem potrpel. Zakaj pa naj se hudejem nad gospodom Boltežarjem?

Prišli smo tudi na čisto nov pogovor.

Boltežar je odložil karte in rekel:

»Skat je pravzaprav res demokratična igra; kajti kralji v njej nimajo veliko govoriti.«

»To je dobro pripomnjeno!« sem vljudno pristavil. Tudi nadučitelj je pograbil misel. Menil je:

»Potem bi asi morali biti veleposestniki; kajti največ štejejo.«

S temi besedami se je hudo zameril Boltežarju; ta je bil namreč agrarec do dna duše.

»Seveda — seveda: že zopet poljedelstvo — če mu je le mogoče priti kje do živega, čeprav samo s strupeno opazko! Da veleposestniki največ štejejo? Pač mislite denarja? To se vam zdi! Le povprašajte vendar, koliko štejejo lastniki premogokopov, gospodje tovarnarji, predvsem pa judje, potem boste vedeli, kdo so asi.«

»Saj ste vendar vi povedali to primero,« je odvrnil nadučitelj.

Dalje sledi.

kočih izredno naglo. Seveda nudijo v drugokoznih deželah potniku še danes pravi Babilon prometnih sredstev, kakor: volovsko vprego, kamelske karavane, nosače in avtomobile.

==

Tako je.

Župnik (nekemu faranu, ki je zelo pil): »Se li ne sramujete biti vedno pijani, saj še živina ve, kedaj ima zadosti in pusti vodo.«

Pijanec: »Da, gospod župnik, z vodo je pa vse drugače; kajti tudi jaz vem, kedaj da imam zadosti — če pijem vodo!«

==

Inserirajte!